

Stanovisko Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 11.10.1983, sp. zn. Sc 1/83, ECLI:CZ:NS:1983:SC.1.1983.1

Číslo: 30/1983

Právní věta: Notářský poplatek z převodu nemovitostí [§ 1 odst. 1 písm. b) a § 6 odst. 1 zákona č. 24/1964 Sb. a § 4 vyhlášky č. 25/1964 Sb.] se nevybírání za úplatný přechod práva osobního užívání pozemku, k němuž podle ustanovení § 218 odst. 1 o. z. dochází s převodem vlastnictví ke stavbě zřízené na pozemku v tomto užívání. Do úplaty za nemovitosti jako do základu notářského poplatku z převodu nemovitostí (§ 7 zákona č. 24/1964 Sb. a § 5 odst. 1 vyhlášky č. 25/1964 Sb.) nelze zahrnout náhradu, kterou nový vlastník stavby podle dohody o vypořádání poskytl předchozímu uživateli pozemku (§ 218 odst. 2 o. z.) s přihlédnutím k výši úhrady, která byla za užívání zaplácena, jakož i k nákladům, které původní uživatel účelně vynaložil na trvalé zlepšení pozemku, popřípadě na jeho osázení.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 11.10.1983

Spisová značka: Sc 1/83

Číslo rozhodnutí: 30

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Notářství, Notářství státní, Poplatky notářské, Převod vlastnického práva

Předpisy: 24/1964 Sb. § 1

§ 5 40/1964 Sb. § 218

§ 6

§ 7 24/1974 Sb. § 4

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 30/1983 sb. rozh.

Notářský poplatek z převodu nemovitostí [§ 1 odst. 1 písm. b) a § 6 odst. 1 zákona č. 24/1964 Sb. a § 4 vyhlášky č. 25/1964 Sb.] se nevybírání za úplatný přechod práva osobního užívání pozemku, k němuž podle ustanovení § 218 odst. 1 o. z. dochází s převodem vlastnictví ke stavbě zřízené na pozemku v tomto užívání.

Do úplaty za nemovitosti jako do základu notářského poplatku z převodu nemovitostí (§ 7 zákona č. 24/1964 Sb. a § 5 odst. 1 vyhlášky č. 25/1964 Sb.) nelze zahrnout náhradu, kterou nový vlastník stavby podle dohody o vypořádání poskytl předchozímu uživateli pozemku (§ 218 odst. 2 o. z.) s

přihlédnutím k výši úhrady, která byla za užívání zaplacená, jakož i k nákladům, které původní uživatel účelně vynaložil na trvalé zlepšení pozemku, popřípadě na jeho osázení.

(Stanovisko senátu Nejvyššího soudu ČSSR k zajištění jednotného výkladu zákona, [Sc 1/83](#) z 11. 10. 1983)

Občanskoprávní kolegium Nejvyššího soudu Slovenské socialistické republiky ve zprávě o průzkumu a zhodnocení úrovně rozhodování státních notářství Slovenské socialistické republiky ve věcech týkajících se řízení o registraci smluv podle § 61 a násl. notářského řádu, [Cpj 59/81](#), projednané a schválené 7. 12. 1981 (s níž byly soudy a státní notářství v SSR seznámeny ve Výberu rozhodnutí a stanovisk Nejvyššieho súdu SSR, 1) sešit 6-7/1982, poř. č. 8), zaujalo právní závěr (na str. 139 uváděného sešitu Výberu), že „náhrada za právo osobného užívania pozemku nesmie byť považovaná za súčasť kúpnej ceny prevádzanej nehnuteľnosti a nemá byť pojatá do základu pre vyrúbenie notárskeho poplatku z prevodu nehnuteľností; štátne notárstvo má dôsledne dbať, aby v zmluve bola presne odlišená kúpna cena od náhrady za právo osobného užívania pozemku“.

Naproti tomu občanskoprávní kolegium Nejvyššího soudu České socialistické republiky ve zprávě o výsledcích průzkumu postupu státních notářství při vyměřování notářských poplatků z dědictví, z převodu nemovitostí a z darování, [Cpj 166/81](#), projednané a schválené 28. 5. 1982 (s níž byly soudy a státní notářství seznámeny v Bulletinu Nejvyššího soudu ČSR, 2) sešit 3/1982, poř. č. 23), shledalo (na str. 50-51 uváděného sešitu Bulletinu) správnou praxi těch státních notářství a krajských soudů v České socialistické republice, jež (zpravidla s odkazem na stanovisko ministerstva financí ČSR, vyjádřené v jeho zprávě o vyhodnocení kontrol notářských poplatků provedených v letech 1977-1979 krajskými finančními správami a krajskými soudy, čj. 153/12535/80) zahrnují cenu práva osobního užívání pozemku do základu jak pro úkonový, tak i převodní či darovací poplatek s tím, že „tento výklad má oporu v ustanovení § 4 odst. 4 vyhlášky č. 25/1964 Sb., podle něhož je nerozhodné, v jakém plnění úplata záleží“.

Podle ustanovení § 27a odst. 1 zákona o organizaci soudů a o volbách soudců (jehož úplné znění se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 19/1970 Sb.) předseda Nejvyššího soudu ČSSR přikázal senátu Nejvyššího soudu ČSSR k zaujetí stanoviska otázku sjednocení výkladu ustanovení § 1 odst. 1 písm. b), § 6 odst. 1 a § 7 zákona č. 24/1964 Sb. o notářských poplatcích a ustanovení § 4 odst. 1 a § 5 odst. 1 vyhlášky č. 25/1964 Sb. (ve znění vyhlášek č. 30/1972 Sb. a č. 34/1972 Sb.) k provedení zákona o notářských poplatcích, protože při sledování rozhodování nejvyšších soudů republik (§ 27 odst. 1 zákona o organizaci soudů a o volbách soudců) byla Nejvyšším soudem ČSSR zjištěna rozdílnost výkladu uvedených ustanovení zákona a vyhlášky ve výkladových závěrech přijatých a schválených občanskoprávními kolegií Nejvyššího soudu České socialistické republiky a Nejvyššího soudu Slovenské socialistické republiky.

Vedle citovaných výkladových závěrů obsažených v uváděných zprávách občanskoprávních kolegií nejvyšších soudů republik byla podkladem pro zaujetí stanoviska k zajištění jednotného výkladu ustanovení § 1 odst. 1 písm. b), § 6 odst. 1 a § 7 zákona č. 24/1964 Sb. a § 4 odst. 1 a § 5 odst. 1 vyhlášky č. 25/1964 Sb. senátem Nejvyššího soudu ČSSR také vyjádření generálního prokurátora ČSSR, předsedy Nejvyššího soudu ČSR a předsedy Nejvyššího soudu SSR a také ministrů financí ČSSR, ČSR a SSR i ministrů spravedlnosti ČSR a SSR, vyžádaná k této otázce předsedou Nejvyššího soudu podle ustanovení § 27a zákona o organizaci soudů a o volbách soudců, jakož i ve smyslu ustanovení čl. 7 jednacího řádu Nejvyššího soudu ČSSR, Plsf 1/73 z 2. 7. 1973 (uveřejněného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1973, str. 355 až 367, jehož vydání bylo oznámeno v částce 4/1974 Sbírky zákonů).

Generální prokurátor ČSSR ve svém vyjádření uváděl, že cenu práva osobního užívání pozemku je třeba zahrnovat do základu pro vyměření úkonového i převodního poplatku v souvislosti s převodem

stavby na pozemku, který je v osobním užívání zřízeném za úhradu. Je třeba vycházet ze skutečnosti, že právo osobního užívání pozemku je nepochybně právem majetkovým a má svoji hodnotu. Uvedený závěr lze dovodit i z ustanovení § 218 odst. 2 o. z., podle něhož je součástí smlouvy o převodu stavby dohoda o vypořádání nového vlastníka stavby s předchozím uživatelem pozemku. Zahnutí ceny práva osobního užívání pozemku do základu pro vyměření notářského poplatku má oporu i v ustanovení § 4 vyhlášky č. 25/1964 Sb., podle něhož je nerozhodné, v jakém plnění úplata za nemovitost náleží. Rozhodující tu je, že právo osobního užívání pozemku má určitou cenu (hodnotu), kterou získává nový nabyvatel s převodem stavby.

Předseda Nejvyššího soudu ČSR poukázal ve svém vyjádření na to, že při výkladu ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 24/1964 Sb. je třeba vzít v úvahu, aby nedocházelo ke změně praxe státních notářství, a to zřejmě jen na dobu do novelizace předpisů o notářských poplatcích.

Předseda Nejvyššího soudu SSR ve svém vyjádření zdůraznil:

„Úhrada za právo osobného užívania pozemku nepatrí do základu poplatku z prevodu nehnuteľností. Podľa § 7 zákona č. 24/1964 Zb. je základom poplatku odplata za nehnuteľnosť. Pojem odplata za nehnuteľnosť treba vykladať v spojitosti s ustanovením § 6 ods. 1 citovaného zákona, týkajúceho sa predmetu poplatku, podľa ktorého sa poplatok vyberá za odplatný prevod alebo za odplatný prechod vlastníctva k nehnuteľnosti. Prechod práva osobného užívania pozemku na nadobúdateľa stavby v zmysle § 218 O. z. nemožno považovať za prevod vlastníctva k nehnuteľnosti. Pozemok, na ktorom stavba stojí, zostáva aj naďalej vo vlastníctve štátu. Treba teda rozlišovať nielen z hľadiska hmotnoprávneho (§ 218 O. z.), ale aj z hľadiska poplatkového medzi prevodom vlastníctva stavby, odplatom ktorého je účastníkmi dohodnutá kúpna cena, a medzi prechodom práva osobného užívania pozemku za náhradu v rámci vypořádania medzi účastníkmi zmluvy (toto vypořádanie je síce súčasťou zmluvy, výška úhrady však netvorí súčasť kúpnej ceny prevádzanej stavby). Ustanovenie § 4 ods. 4 vyhlášky č. 25/1964 Zb. sa na daný prípad nevzťahuje, pretože problém tu nie je v otázke formy plnenia, ale v otázke existencie samého predmetu poplatku.“

Ministr financí ČSSR ve svém vyjádření sdělil, že zastává názor, že náhrada za právo osobního užívání pozemku není předmětem notářského poplatku z převodu nemovitostí v souvislosti s převodem stavby na pozemku, který je v osobním užívání zřízeném za úhradu. Ustanovení § 6 zákona č. 24/1964 Sb., podle něhož (odstavec 1 tohoto ustanovení) se notářský poplatek za převod nemovitostí vybírá za úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitosti, nepřipouští, aby právo osobního užívání pozemku bylo předmětem tohoto notářského poplatku.

Ministr financí České socialistické republiky vyslovil ve svém vyjádření názor, že pro poplatkové účely je nutno zahrnovat cenu práva osobního užívání pozemku do základu notářského poplatku při převodu nemovitostí. Podkladem pro tento postup je i znění ustanovení § 218 odst. 2 o. z., podle něhož je nový vlastník stavby povinen se s předchozím uživatelem pozemku vypořádat a přitom je třeba přihlídnout k výši úhrady, která byla za užívání zaplácena, a ke skutečnosti, že dohoda o vypořádání je součástí smlouvy o převodu stavby. Jde tu o právo samostatně smluvně nepřevoditelné, které je podle ustanovení § 198 o. z. zřizováno za úhradu. Právo osobního užívání pozemku je neoddělitelnou součástí vlastnictví k nemovitosti a současně podmínkou realizace vlastnického práva. Protože při vypořádání dědictví se cena práva osobního užívání pozemku započítává současně s cenou nemovitosti do aktiv dědictví a celá částka se zpoplatňuje, neměl by u notářského poplatku z převodu nemovitostí platit odlišný poplatkový režim.

Ministr financí Slovenské socialistické republiky kladl ve svém vyjádření důraz na to, že „pri samom zriadení práva osobného užívania pozemkov aj pri jeho prechode nedochádza k zmene vlastníckych vzťahov a preto i napriek tomu, že tento úkon je odplatný, nie je predmetom notárskeho poplatku z prevodu nehnuteľností podľa § 6 ods. 1 zákona č. 24/1964 Zb., ktorý vybratie poplatku spája s

prevodom vlastníctva k nehnuteľnosti“.

Ministr spravodlnosti Českej socialistickej republiky vo svojom vyjadrení sa zaoberal i tým, že už v predchádzajúcej dobe bola praxa štátnych notárstiev usmernená uverejnením záveru z pracovných porad štátnych notárstiev v časti 3 ročníku 1966 Sbírkovej inštrukcie a sdelení ministerstva spravodlnosti (str. 60, bod 3), že totiž „pri prevode stavby zriadená na pozemku v osobnom užívaní tvorí základ notárskych poplatkov (notárskeho poplatku za úkony vrátane poplatku za registráciu prevodu, notárskeho poplatku z prevodu nemovitosti i prípadného poplatku z darovania) súčet obecné ceny stavby a všetkých plnení nabyvateľa poskytnutých prevodcom (§ 218 ods. 2 o. z.)“. Lze dovozovať, že sa tu prejavil vplyv staršej právnej úpravy i praxe vzťahujúcej sa k právu stavby podľa ustanovení § 155 až § 165 doteraz platného zákona č. 141/1950 Sb. i k vymedzeniu notárskeho poplatku z prevodu nemovitosti podľa ustanovení doteraz platného zákona č. 26/1957 Sb. a doteraz platného nariadenia č. 30/1957 Sb. S ohľadom na požiadavku stability pri aplikácii poplatkových predpisov lze doporučiť, aby sa setrvalo na stanovisku zaujatého ministerstva financií ČSR (čj. 153/12535/80) a občanskoprávnym kolegiom Najvyššieho súdu ČSR (Cpj 166/81). Položky predstavujúce úplatné vypořádání práva osobného užívania pozemku (§ 218 ods. 2 o. z.) je treba považovať za súčasť celkovej úplaty pri prevode stavby na tomto pozemku, a to podobne ako je tomu v prípade, ak sú-li s hlavnou stavbou majúcej povahu nemovitosti prevádzané i drobné stavby (napr. kolna, drevník apod.), ktoré nie sú spojené so zemou pevným základom a sú preto vecmi movitými, takže nedochádza u týchto stavieb k prevodu nemovitosti, avšak úplata za ne sa zahrňuje do základu pre vymedzenie notárskeho poplatku z prevodu nemovitosti. Problém tu nespočíva len v otázke výkladu ustanovení § 7 zákona č. 24/1964 Sb. a § 5 vyhlášky č. 25/1964 Sb., ale aj vo výklade § 4 ods. 2 vyhlášky č. 25/1964 Sb., a to pojmu príslušenství; v poplatkovej sfére sa chápe pojem „príslušenství“ inak, než ak je definovaný v občanskom zákoníku, a patrí k nemu i práva, ktoré sú s vlastníctvom prevádzané veci po právnej stránke neoddeliteľne spjata; tak je tomu i u práva osobného užívania pozemku, ak sa to podáva z ustanovení § 218 ods. 1 o. z.

Podľa názoru ministra spravodlnosti SSR obsaženého v jeho vyjadrení, súvisí problematika určenia základu notárskeho poplatku z prevodu nemovitosti alebo z darovania pri prevode či darovaní stavby postavené na pozemku, k nemuž bolo zriadené právo osobného užívania pozemku, úzce s povahou a obsahom práva osobného užívania pozemku. „S prevodom vlastníctva k stavbe zriadenej na pozemku prechádza na nadobúdateľa stavby i právo osobného užívania pozemku (§ 218 ods. 1 O. z.). V prípade, že dôjde k prevodu stavby zriadenej na pozemku v osobnom užívaní, prejde na nového vlastníka stavby i právo osobného užívania pozemku, nie však vlastníctvo pozemku. Notársky poplatok z prevodu nehnuteľností sa vyberá len za prevod vlastníctva k nehnuteľnosti; za odplatný prevod alebo prechod iných majetkových práv k nehnuteľnostiam sa notársky poplatok z prevodu nevyberá“.

Senát Najvyššieho súdu ČSSR zaujal podľa ustanovení § 27 ods. 1 písm. c) zákona o organizácii súdov a o voľbách sudcov (jehož úplné znenie bolo vyhlásené pod č. 19/1970 Sb.) stanovisko k zajišteniu jednotného výkladu ustanovení § 1 ods. 1 písm. b), § 6 ods. 1 a § 7 zákona č. 24/1964 Sb., o notárskych poplatkoch, a ustanovení § 4 ods. 1 a § 5 ods. 1 vyhlášky č. 25/1964 Sb., vydané k provedeniu zákona o notárskych poplatkoch, a to s týmito závermi: Notársky poplatok z prevodu nemovitosti [§ 1 ods. 1 písm. b) a § 6 zákona č. 24/1964 Sb. a § 4 vyhlášky č. 25/1964 Sb.] sa nevyberá za úplatný prechod práva osobného užívania pozemku, k nemuž podľa ustanovení § 218 ods. 1 o. z. dochádza s prevodom vlastníctva ke stavbe zriadené na pozemku v tomto užívaní. Do úplaty za nemovitosť ako do základu notárskeho poplatku z prevodu nemovitosti (§ 7 zákona č. 24/1964 Sb. a § 5 ods. 1 vyhlášky č. 25/1964 Sb.) nelze zahrnúť náhradu, ktorou nový vlastník stavby podľa dohody o vypořádání poskytl predchádzajúcemu užívateľovi pozemku (§ 218 ods. 2 o. z.) s prihľadnutím k výši úhrady, ktorá bola za užívanie zaplacená, akož i k nákladom, ktoré pôvodný užívateľ účelne vynaložil na trvalé zlepšenie pozemku, poprípade na jeho osázení.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 24/1964 Sb. o notářských poplatcích se notářské poplatky vybírají z úplatného převodu vlastnictví k nemovitostem (notářské poplatky z převodu nemovitostí).

Podle ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 24/1964 Sb. se notářský poplatek z převodu nemovitostí vybírá za úplatný převod nebo za úplatný přechod vlastnictví k nemovitosti. Základem poplatku je úplata za nemovitost (§ 7 zákona č. 24/1964 Sb.). Ustanovení § 5 odst. 1 vyhlášky č. 25/1964 Sb. k provedení zákona o notářských poplatcích ještě stanoví, že tímto základem poplatku je tu souhrn úplat za všechny nemovitosti převáděné mezi tímž převodcem a nabyvatelem.

Ustanovení § 133 občanského zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb., jehož úplné znění se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 70/1983 Sb.) uvádí jako způsoby nabývání osobního vlastnictví jeho nabytí koupí, darem nebo jinou smlouvou, děděním, rozhodnutím státního orgánu nebo nabytí vlastnictví na základě jiných skutečností stanovených zákonem. Nabytí osobního vlastnictví převodem věcí je pak blíže upraveno v ustanovení § 134 o. z. Také věci, které jsou v soukromém vlastnictví, lze smluvně převádět a dědit (§ 490 odst. 1 o. z.).

Právo osobního užívání pozemku může být zřízeno jen k pozemkům, které jsou v socialistickém společenském vlastnictví a které podle územních plánů nebo územních rozhodnutí jsou určeny k výstavbě rodinných domků, rekreačních chat nebo garáží anebo ke zřizování zahrádek (§ 199 odst. 1 o. z.).

Podle ustanovení § 218 odst. 1 o. z. s převodem vlastnictví ke stavbě zřízené na pozemku v osobním užívání přechází na nabyvatele stavby i právo osobního užívání pozemku.

Ustanovením § 1 odst. 1 zákona č. 24/1964 Sb. je kogentně a taxativně stanoveno, za jaké úkony, činnost a jiné právní skutečnosti (tam uvedené) se vybírají notářské poplatky. Přitom zákon o notářských poplatcích nemá ustanovení, které by umožňovalo použít ustanovení o notářských poplatcích za úkony, o notářských poplatcích z převodu nemovitostí, o notářských poplatcích z dědictví a o notářských poplatcích z darování také na vybírání notářských poplatků za jiné úkony, činnost či jiné skutečnosti, jež nejsou uvedeny v ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 24/1964 Sb. Zákon o notářských poplatcích (ani vyhláška vydaná k jeho provedení) neobsahuje ustanovení, která by pro účely vybírání notářských poplatků upravovala (např. odlišně od občanského zákoníku) pojmy věcí a majetkových práv, součástí věcí a příslušenství věcí a která by umožňovala alespoň takto výkladem rozšířit okruh úkonů (a jejich předmětů), činností (a objektů, k nimž se vztahují) a dalších skutečností uvedených v ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 24/1964 Sb.

Notářské poplatky z převodu nemovitostí označuje ustanovení § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 24/1964 Sb. výslovně jako poplatky vybírané z úplatného převodu vlastnictví k nemovitostem, nikoliv za jakýkoliv převod nemovitosti. Také ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 24/1964 Sb. znovu při vymezení předmětu notářského poplatku z převodu nemovitostí uvádí, že jím je úplatný převod (a tu vysvětluje, že tím pro účely poplatkové se míní i úplatný přechod) vlastnictví k nemovitosti. Rovněž ustanovení § 4 odst. 1 vyhlášky č. 25/1964 Sb. při dalším upřesnění předmětu notářského poplatku z převodu nemovitostí znovu opakuje, že tu musí jít o převod, popřípadě přechod vlastnictví nemovitosti, ať již na základě smluv, rozhodnutí státních orgánů či dohod.

Při převodu vlastnictví ke stavbě zřízené na pozemku, který je v socialistickém společenském vlastnictví a byl dán občanu do osobního užívání, jsou podle ustanovení § 218 o. z. právní vztahy upraveny tak, že vlastnictví tohoto pozemku zůstává nezměněno, avšak ze zákona přechází na nabyvatele stavby i právo osobního užívání pozemku. Dochází tu tedy jen k přechodu práva osobního

užívání pozemku, nikoliv k převodu nebo k přechodu vlastnictví.

Nyní platná právní úprava notářských poplatků zakotvuje právo a povinnost vybírání notářského poplatku v souvislosti s uskutečňovaným úplatným převodem (přechodem) nemovitosti jen tehdy, jde-li o převod (přechod) vlastnictví nemovitosti, nikoliv dochází-li k převodu nebo přechodu jiných práv týkajících se nemovitostí bez ohledu na povahu takového práva, byť by tedy šlo o majetkové právo svým obsahem i účelem blízké právu vlastnickému. Tato právní úprava notářských poplatků neumožňuje také žádným svým ustanovením (ani ustanovením § 4 odst. 2 vyhlášky č. 25/1964 Sb. o tom, že „nemovitostí se rozumí i její příslušenství“) vykládat pro účely poplatkové pojem příslušenství věci jinak, než je uvedeno v ustanovení § 121 odst. 1 a 2 o. z.

Zákon č. 24/1964 Sb. o notářských poplatcích a vyhláška č. 25/1964 Sb. (ve znění vyhlášek č. 30/1972 Sb. a č. 34/1972 Sb.) k provedení zákona o notářských poplatcích ani jiný právní předpis neumožňují svými ustanoveními, aby státní notářství jako státní orgán, jemuž je svěřeno vybírání notářských poplatků, mohlo přikročit k použití analogie zákonného ustanovení či analogie zásady právní úpravy při stanovení povinnosti občana nebo organizace k placení notářských poplatků za jiných než zákonem výslovně stanovených předpokladů k vybírání notářských poplatků.

Jestliže tedy právní úprava notářských poplatků neumožňuje vybírat notářský poplatek z převodu nemovitostí i v jiných případech než z úplatného převodu (přechodu) vlastnictví k nemovitostem, nelze ani ze širšího znění úpravy základu notářských poplatků z převodu nemovitostí, jak je obsaženo v ustanovení § 5 odst. 1 vyhlášky č. 25/1964 Sb., dovodit, že do tohoto základu má být zahrnuta i úplata za převod (přechod) jiného práva k nemovitosti než práva vlastnického.

Pokud by byla shledána společensky žádoucí potřeba vybírání notářských poplatků nejen z úplatného převodu (přechodu) vlastnictví k nemovitostem [srov. § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 24/1964 Sb.], nýbrž i z úplatného převodu nebo přechodu jiných práv týkajících se nemovitostí, potom by k takovému postupu státního notářství bylo zapotřebí výslovné právní úpravy, jež by to na rozdíl od nyní platné právní úpravy umožňovala.

Má-li se podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 24/1964 Sb. vybírat notářský poplatek z převodu nemovitostí jen z úplatného převodu vlastnictví k nemovitostem, pak se notářský poplatek z úplatného převodu nebo přechodu jiných práv k nemovitostem za dané právní úpravy nevybírání a základem notářského poplatku z převodu nemovitostí může být jen úplata týkající se převodu vlastnictví k nemovitostem.

V tomto smyslu tedy senát Nejvyššího soudu ČSSR při zaujetí stanoviska k jednotnému výkladu ustanovení § 1 odst. 1 písm. b), § 6 odst. 1 a § 7 zákona č. 24/1964 Sb. a ustanovení § 4 odst. 1 a § 5 odst. 1 vyhlášky č. 25/1964 Sb. dospěl k výkladovým závěrům uvedeným ve výroku stanoviska, a to v rozsahu, v němž se řešenou otázkou zabývala ve svých závěrech občanskoprávní kolegia Nejvyššího soudu ČSR i Nejvyššího soudu SSR (nikoliv pokud se touto otázkou zabýval jen jeden z těchto orgánů), tedy jen pokud jde o notářský poplatek z převodu nemovitostí a pokud jde o základ tohoto poplatku.

1) vydávaném pro služební potřebu soudů a státních notářství ve Slovenské socialistické republice

2) vydávaném pro služební potřebu soudů a státních notářství ve České socialistické republice